

PROGRAMMA 0 | ZEEWOLDE BESTUURT

Zeewolde

Algemeen

Het programma omvat de gemeentelijke dienstverlening, de kosten van de bestuursorganen (gemeenteraad, commissies en burgemeester en wethouders) en de ondersteuning daarvan.

Het programma omvat de zorg voor een in meerjarenperspectief sluitende begroting.

Hoofddoelstelling

Als bestuur en organisatie van Zeewolde werken we vraaggericht, slagvaardig, oplossingsgericht en efficiënt. Inwoners worden zo vroeg mogelijk betrokken bij de voorbereiding van belangrijke beslissingen. We zijn terughoudend met gemeentelijke regelgeving. Dienstverlening wordt voor burgers en bedrijven zo dichtbij mogelijk georganiseerd.

We voeren een degelijk financieel beleid gericht op een structureel sluitende begroting. Het streven blijft om de lasten voor inwoners en bedrijven zo laag mogelijk te houden, passend bij het gewenste voorzieningenniveau. Voor eventuele noodzakelijke ombuigingen gelden de daarvoor door de raad gestelde kaders.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Coalitieakkoord	2022 t/m 2026	2022	2026
Collegeprogramma	2022 t/m 2026	2022	2026
Algemene subsidieverordening	Onbepaald	2012	Naar behoefte
Financieel technisch beleidskader subsidies	Onbepaald	2012	Naar behoefte
Raadsbesluit kaders ombuigingen (juni 2015)	2016 e.v.	2015	Naar behoefte
Nota Reserves en Voorzieningen	2022 t/m 2025	2022	2026
Treasurystatuut gemeente Zeewolde 2023	2023 t/m 2026	2023	2027
Financiële verordening gemeente Zeewolde	2023 t/m 2026	2023	2026
Nota Waarden, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa	2024 t/m 2027	2024	2028
Beheerplan openbare gebouwen	2023 t/m 2027	2024	2027
Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	2021 t/m 2024	2021	2026

Activiteiten vanuit het collegeprogramma 2022 t/m 2026

40. Opstellen beleidskader en toetsingskader Participatie (2024) en experimenteren met inwonersbetrokkenheid (2023 e.v.).
41. Wijkwethouders.
43. Programma dienstverlening EHZM.
44. Project Begrijpend schrijven.
47. Uitwerking Besturingsfilosofie.
48. Doorontwikkeling Organisatie Zeewolde: Opgavegericht werken, opvolging MTO en het Cultuurtraject.
49. Optimaliseren samenwerking EHZM.
50. Project AZC.
51. Project opvang Oekraïners.
52. Project Huisvesting statushouders.

Wat wilden we bereiken?

40.1 | Inwoners en ondernemers betrekken

Voor elk maatschappelijk vraagstuk het juiste middel om inwoners en ondernemers te betrekken.

Wat gingen we daarvoor doen?

40.1.4 | Jeugdraad en jongerenraad

We willen de jeugdraad en jongerenraad (voorheen scholierenraad) meer en actiever gaan betrekken, het Burgerpanel (1000 inwoners) meer gaan benutten, de adviesraad Sociaal Domein beter benutten en vrijwilligers meer en beter betrekken.

De Jongerenraad is een groep jongeren (brugklas - 18) en bestaat op dit moment uit 7 jongeren. De groep komt 2 wekelijks bij elkaar in het jongerencentrum De Eclips waar ze hun stem kunnen laten horen. Hierin worden verschillende thema's besproken, ideeën ontwikkeld, activiteiten voorbereid en gesprekken gevoerd met verschillende mensen vanuit de gemeentelijke organisatie. Er is ook gewerkt aan het streven naar meer jongeren in de jongerenraad en het aanbieden van meer structuur.

De Jeugdraad bestaat uit 18 leden. Van (bijna) iedere basisschool zit er 1 leerling uit groep 7 en 1 leerling uit groep 8 in. Ieder jaar na de zomervakantie verandert de samenstelling. De jeugdraad komt 1 keer per maand bijeen en geeft kinderen de kans om mee te praten en mee te denken over dingen die er wel (of juist niet) voor kinderen in Zeewolde zijn of worden gerealiseerd. Een aantal activiteiten uitgevoerd in 2025: samen eten met de ouders, op werkbezoek bij de school op het AZC, werkbezoek aan de Basisz met als thema duurzaamheid.

Het Burgerpanel bestaat op dit moment uit 1262 leden. In 2025 zijn 4 peilingen gehouden, op het gebied van duurzaamheid en de warmtetransitie, de beleving van de dienstverlening van de gemeente en over de lokale democratie. Er zijn acties ondernomen om inwoners te attenderen op deelname aan het burgerpanel. Representativiteit bleef een lastig streven.

Voor de Adviesraad Sociaal Domein Zeewolde stond 2025 in het teken van de nieuwe samenstelling, na de uitbreiding tot 10 leden. Elkaar leren kennen, nieuwe frisse ideeën en een nieuw vast contactpersoon en notulist vanuit de gemeente zorgden voor een nieuw evenwicht.

Wat wilden we bereiken?

40.2 | College en Raad versterken elkaar over participatie

College en raad stemmen af en versterken elkaar over participatie, ieder vanuit zijn eigen rol, zodat er richting de betrokken inwoners een duidelijke boodschap of vraag kan worden meegegeven.

Wat wilden we bereiken?

40.3 | Eerste participatietrajecten starten in 2023

Eerste participatietrajecten starten in 2023.

Wat gingen we daarvoor doen?

40.3.1 | Experimenteren met nieuwe vormen en onderzoeken

We gaan experimenteren met nieuwe vormen en onderzoeken welke instrumenten er zijn. Onder andere: G-Gebied, wijkwethouders, afval en Meermin.

Na een verkennend onderzoek naar instrumenten voor inwonersbetrokkenheid is het contract met het Burgerpanel verlengd en de inzet van het platform GoVocal verkend. Er is brede steun voor de start van dit online participatieplatform, mits de procesbegeleiding wordt geborgd door een adviseur inwonersbetrokkenheid. De aanstelling van deze adviseur is voorzien voor het tweede kwartaal van 2026.

Wat wilden we bereiken?

41.1 | Zichtbaar en benaderbaar

Een wijkwethouder weet wat er leeft en speelt in een wijk en is zichtbaar en benaderbaar. De wettelijke uitwerking van participatie onder de omgevingswet is een integraal onderdeel van het toetsingskader zoals genoemd onder activiteit 40 hiervoor.

Wat gingen we daarvoor doen?

41.1.1 | Luisteren, informeren en betrekken

De wijkwethouders luisteren naar en gaan het gesprek aan over onderwerpen die leven bij bewoners en nemen dit mee naar de ambtelijke organisatie. Wijkwethouders informeren en betrekken bewoners bij beleidsthema's en plannen die voor hun wijk van toepassing zijn.

In 2024 werden verschillende initiatieven uitgerold voor het wijkwethouderschap, voorafgegaan door een uitgebreide communicatiecampagne. Een belangrijk aspect van het wijkwethouderschap is het voeren van gesprekken met de bewoners van de betrokken wijken. In de praktijk blijkt het wijkwethouderschap niet het gewenste effect te hebben. Naast dat het tijdrovend is voor de organisatie, bleek de opkomst in de wijken minimaal. Daarnaast leverden de bijeenkomsten niet de verwachte input op.

Wat wilden we bereiken?

41.2 | Ambassadeur en gesprekspartner

Een wijkwethouder wordt (h)erkend als ambassadeur en gesprekspartner van een wijk en verbinder tussen de gemeente en de wijk.

Wat gingen we daarvoor doen?

41.2.1 | Zichtbaar en aanwezig

Wethouders zijn zichtbaar en aanwezig in de wijk en gaan op locatie het gesprek aan.

Zie 41.1.1

Wat wilden we bereiken?

43.1 | Afhandeling klantcontacten en voorzien van juiste informatie

De gemeente Zeewolde handelt zoveel mogelijk klantcontacten direct af. Inwoners worden zoveel mogelijk direct voorzien van de juiste informatie door het publiekscentrum.

Wat gingen we daarvoor doen?

43.1.3 | Data analyse toepassen

Meldingen openbare ruimte gezamenlijk inrichten met toepassing van data analyse.

In samenwerking met team Beheer Openbare Ruimte en Ruimtelijke Plannen en Vergunningen zitten we in het laatste staartje van de herinrichting van dit proces. Verwachting is dat we in de loop van het eerste halfjaar van 2026 live gaan met de nieuwe proces inrichting.

43.1.4 | Het thema Belastingen gezamenlijk met EHZM uitwerken

Het thema Belastingen gezamenlijk met EHZM nader uitwerken.

Dit punt loopt niet alleen in het jaar 2025, maar de volledige collegeperiode t/m 2026. Afgelopen jaar is het proces gemeentelijke belastingen in gezamenlijkheid (EHZM) georganiseerd en afgerond. Dit heeft geresulteerd in heldere communicatie en informatieverstrekking richting inwoners, minder vragen via telefoon/ mail/ app, en KCC medewerkers die goed geïnformeerd waren en vragen helder konden beantwoorden. Aankomend jaar gaan we focussen op de borging van dit proces.

Wat wilden we bereiken?

47.1 | Het college bepaalt de koers, het MT richt het in en de medewerkers verrichten het werk

Het college is gepositioneerd om de koers integraal af te wegen (richten), het MT om het werk te ordenen (inrichten) en de medewerkers worden in staat gesteld om goed werk te leveren (verrichten).

Wat gingen we daarvoor doen?

47.1.1 | Effectief besturen

Bouwen aan een effectieve, verbindende en eigentijdse organisatie waar bestuurders, teamleiders en medewerkers rolvast en taakvolwassen zijn. Waar het college als één bestuurt, waar het managementteam (MT) de organisatie collegiaal aanstuurt en waar medewerkers op elkaar kunnen rekenen.

In 2025 is er gestart om concrete en gefocuste acties te implementeren op alle lagen van de organisatie. Het overkoepelende doel is een lerende organisatie. Onder aanvoering van een breed samengesteld opgaveteam en waar mogelijk in co-creatie met de Ondernemingsraad (OR), is gewerkt aan drie jaardoelen, gebaseerd op het hoogwaardige organisatieonderzoek van het najaar 2024.

- **Rolduidelijkheid:** Er is gewerkt aan heldere taakomschrijvingen, zodat medewerkers precies weten wat hun bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn. Dit wordt geborgd in de gesprekscyclus.
- **Haalbare plannen:** Teams hebben de organisatievisie vertaald naar concrete, realistische teamplannen. Focus en prioritering stonden hierbij centraal om de werkdruk beheersbaar en doelen haalbaar te houden.
- **Feedback:** Via een organisatiebrede training is geïnvesteerd in een open cultuur waarin het geven en ontvangen van feedback normaal is.

Via nieuwsbrieven en Hi5 berichten zijn alle medewerkers zoveel mogelijk betrokken bij dit proces. 2025 stond in het teken van implementeren en trainen. De focus voor 2026 ligt op het verder borgen van deze nieuwe werkwijzen. Hiermee bouwen we verder aan een lerende organisatie die klaar is voor de toekomst en waarin medewerkers met plezier en effectief samenwerken.

47.1.2 | Open en betrouwbaar besturen

"We sturen op:

- collegiaal bestuur
- gezamenlijke verantwoordelijkheid
- proactief informeren en betrekken de gemeenteraad
- zeggen wat je doet, en doen wat je zegt
- Extra aandacht voor de manier van communiceren."

Deze doelstelling heeft permanente aandacht gekregen in 2025 en dat zal in 2026 worden voortgezet. Het college heeft voor het vierde jaar op rij geïnvesteerd in de onderlinge relaties. Het betrekken en proactief informeren van de gemeenteraad is en blijft het kernelement voor open en betrouwbaar besturen.

Wat wilden we bereiken?

48.1 | Een effectieve, verbindende en eigentijdse organisatiecultuur.

Een effectieve, verbindende en eigentijdse organisatiecultuur.

Wat gingen we daarvoor doen?

48.1.1 | Opgave gericht werken

Kwartiermakers opgave gericht werken (startbudget voor alle opgaven).

Het team opgaveregisseurs is in 2025 doorgegaan om taken, rollen en (jaar)afspraken helder te maken, vast te leggen en te handhaven. Het maakt onderdeel uit van het eerste jaardoel uit de organisatieontwikkeling: roldefinitie en rolzuiverheid. Er zijn in 2025 voor de opgaven Visie 2064 en Landelijk gebied bestuursopdrachten vastgesteld. Hiervoor is een standaardaanpak gebruikt die in 2026 verder zal worden versterkt.

Wat wilden we bereiken?

48.2 | Een veilige werkplek waar iedereen zich thuis voelt

Een veilige, inspirerende en steunende plek waar het team de thuisbasis is, de plaats voor plezier, wel-en-wee en succes, en waar de bestaansbasis van de gemeentelijke organisatie de identiteit is.

Wat wilden we bereiken?

48.3 | Een omgeving waar iedereen gezien wordt

Een omgeving waarin ruimte is voor ontwikkeling, experimenteren en het maken van fouten, waar echte aandacht is voor elkaar, waar iedereen gezien wordt en waar verantwoordelijkheid wordt genomen en gegeven.

Wat wilden we bereiken?

48.4 | Een professionele organisatie

Een organisatie waar professioneel wordt samengewerkt, waar stevig wordt gespard en snel geschakeld, waar aanspreken, doorpakken en nadenken goed in balans zijn.

Wat gingen we daarvoor doen?

48.4.1 | Een open bestuurscultuur naleven

Het vormgeven van een cultuurtraject breed: "Een open bestuurscultuur". B&W, MT, opgaveregisseurs en medewerkers werken goed samen door o.a. taakvolwassenheid, rolvastheid, heldere besluitvorming, goede monitoring en evaluatie.

Er zijn in 2025 opnieuw goede ervaringen opgedaan met informele en formele afstemming tussen alle betrokkenen. Naar tevredenheid van de ambtelijke organisatie en het college. Op verschillende momenten zijn beeldvormend en informeel met het college en ambtelijke organisatie grote opgaven besproken en uitgewerkt, bijv. Visie 2064, verkenning landelijk gebied en de handleiding inwonersbetrokkenheid. Tevens heeft het college ook dit jaar weer aandacht gegeven aan teamontwikkeling. Ten slotte is er door het MT en de OR onderzocht hoe co-creatie aan de organisatieontwikkeling bij kan dragen. Dit loopt in 2026 door.

Wat wilden we bereiken?

49.1 | Organisch groeiproces

In de loop van de komende jaren wordt duidelijk waarom de bundeling van bepaalde diensten en werkzaamheden meerwaarde heeft voor alle inwoners in alle drie de gemeenten. Idealiter wordt het resultaat bereikt via een organisch (groei)proces.

Wat gingen we daarvoor doen?

49.1.1 | Mogelijkheden verdere samenwerking onderzoeken

Er wordt in een ontwikkelgroep van secretarissen en bestuursadviseurs van EHZM periodiek nagedacht en onderzocht hoe en waarom de samenwerking verder kan gaan. Dit gesprek wordt de komende tijd verbreed naar de Netwerkdirectie. Daarna worden stappen voorzien om alle organisaties breed mee te nemen en te raadplegen in de doorontwikkeling van de samenwerking. Het college wil gaan onderzoeken hoe de samenwerking tussen collega's van de drie gemeentes verder gestalte kan worden gegeven.

In 2025 zijn er drie bestuurlijke EHZ-bijeenkomsten geweest, waarvan één met de gemeente Putten. In de loop van het jaar is een steeds duidelijker inhoudelijke agenda ter hand genomen. Onder meer via bestuurlijke werkgroepen van de vakinhoudelijke portefeuillehouders, ondersteund door een klein ambtelijk team. Een hoogtepunt was om als regio EHPZ met 15 bestuurders deel te nemen aan de EWRC (Europese week van regio's en steden) in Brussel in oktober. Een ambtelijke ontwikkelgroep ondersteunt deze processen in nauw overleg met de drie secretarissen. Het gewenste tempo voor intensievere samenwerking vanuit de bestuurders heeft inmiddels de ambtelijke snelheid ingehaald, waardoor het nodig is op te schalen. Je zou kunnen zeggen dat de versterking van de bestuurlijke samenwerking zeer goed gelukt is in 2025.

Wat wilden we bereiken?

50.1 | Taakstelling opvang asielzoekers halen

Zeewolde heeft zijn taakstelling op het gebied van de huisvesting van asielzoekers gehaald. Het bestemmingsplan voor arbeidsmigranten maakt dit technisch mogelijk. Vluchtelingen kunnen voldoende gebruik maken van onderwijs. Zeewoldense vrijwilligers helpen asielzoekers waar dat kan en nodig is.

Wat gingen we daarvoor doen?

50.1.2 | Integratie en draagvlak meewegen

We houden de landelijke aspecten van integratie en draagvlak vluchtelingen permanent in de gaten en wegen die mee in onze aanpak en besluitvorming.

We volgden de landelijke politieke ontwikkelingen op het gebied van migratie. Dit wordt ook in samenhang met de provincie opgepakt tijdens bijeenkomsten met de Provinciale Regie Tafel (PRT).

50.1.3 | Omgevingsvergunning voor onbepaalde tijd voor het AZC

Op basis van evaluatie tijdelijke vergunning omzetten Omgevingsvergunning AZC voor onbepaalde tijd vanaf 2025. De raad heeft in april 2025 bepaald dat het AZC op de huidige locatie, in de huidige omvang onder voorwaarden mag blijven.

In november 2025 is een bestuursovereenkomst ondertekend waarin staat dat het AZC voor 30 jaar mag blijven. Voorwaarden daarbij zijn; maximaal 600 bewoners, bestaande uit gezinnen en na-reizigers.

50.1.4 | Inregelen van operationele zaken

Het inregelen van de operationele zaken als tot een beheersituatie overgegaan kan worden.

Operationele zaken vragen blijvend aandacht.

Vier keer per jaar is er breed overleg waarbij ook externe partijen worden betrokken.

Er is door Stichting Flevion een subsidie van 1,8 miljoen ontvangen voor kinderen in een achterstandssituatie. De gemeente speelt een rol bij de zinvolle invulling van deze gelden.

Wat wilden we bereiken?

50.2 | Gezondheidszorg, sport en recreatie zal door het COA worden verzorgd.

Gezondheidszorg, sport en recreatie zal door het COA worden verzorgd.

Wat wilden we bereiken?

51.1 | Opvangen en onderhouden van Oekraïners

De gemeente zorgt voor opvang, leefgeld, onderwijs en alle andere zaken die nodig zijn. Dit project loopt sinds maart 2022 en loopt door totdat vluchtelingen terug kunnen naar Oekraïne, of hier een geldige verblijfsstatus krijgen.

Wat wilden we bereiken?

52.1 | Voldoen aan de wettelijk verplichte zorg voor statushouders

Wij hebben voor de statushouders de wettelijk verplichte onderdelen verzorgd, zoals een woning, inkomen, onderwijs, gezondheidszorg etc.

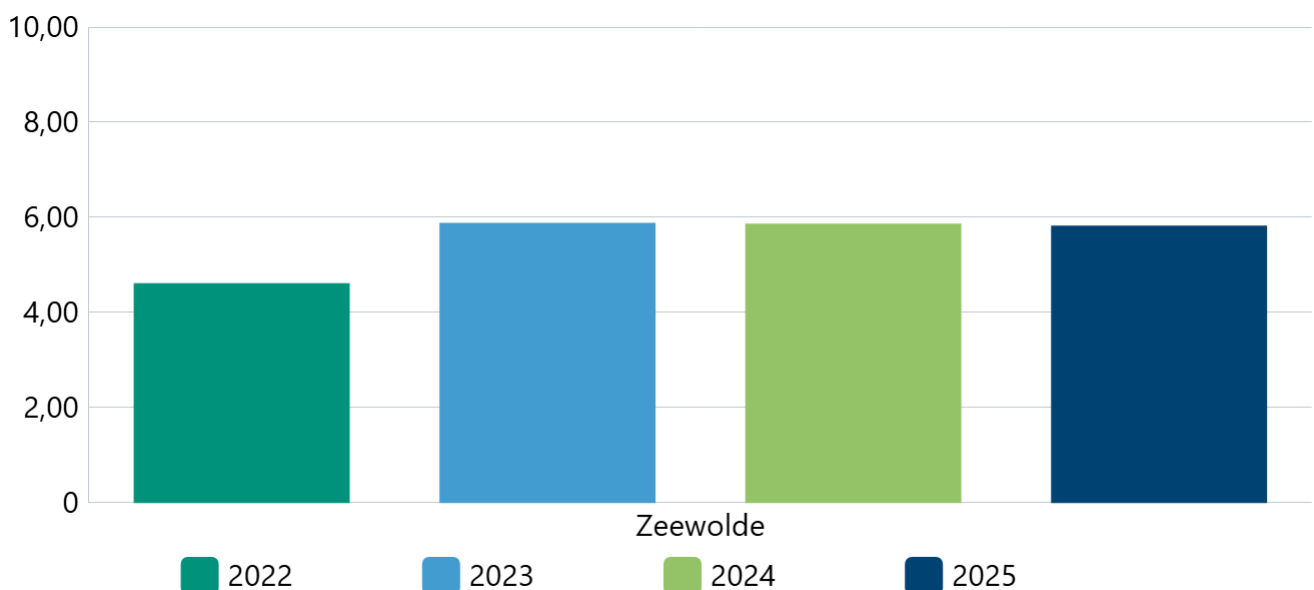
Verbonden partijen

Naam verbonden partij	Gevestigd	Doel	Soort deelname	Raadsbesluit	Inwerkingtredingsdatum
Alliander N.V.	Arnhem	Belegging	Aandelenbezit		
Vitens N.V.	Lelystad	Belegging	Aandelenbezit		
Bank Nederlandse Gemeenten N.V.	Den Haag	Belegging	Aandelenbezit		
Meerinzicht	Harderwijk	Bedrijfsvoeringstaken / Sociaal Domein	Lid gemeenschappelijke regeling	12-12-2013	1 januari 2015: fase 1 1 januari 2018: fase 2 Bedrijfsvoering en taken Sociaal Domein
Het Flevolands Archief	Lelystad	Archiefbeheer	Lid gemeenschappelijke regeling	30-05-2002	1 februari 2004

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

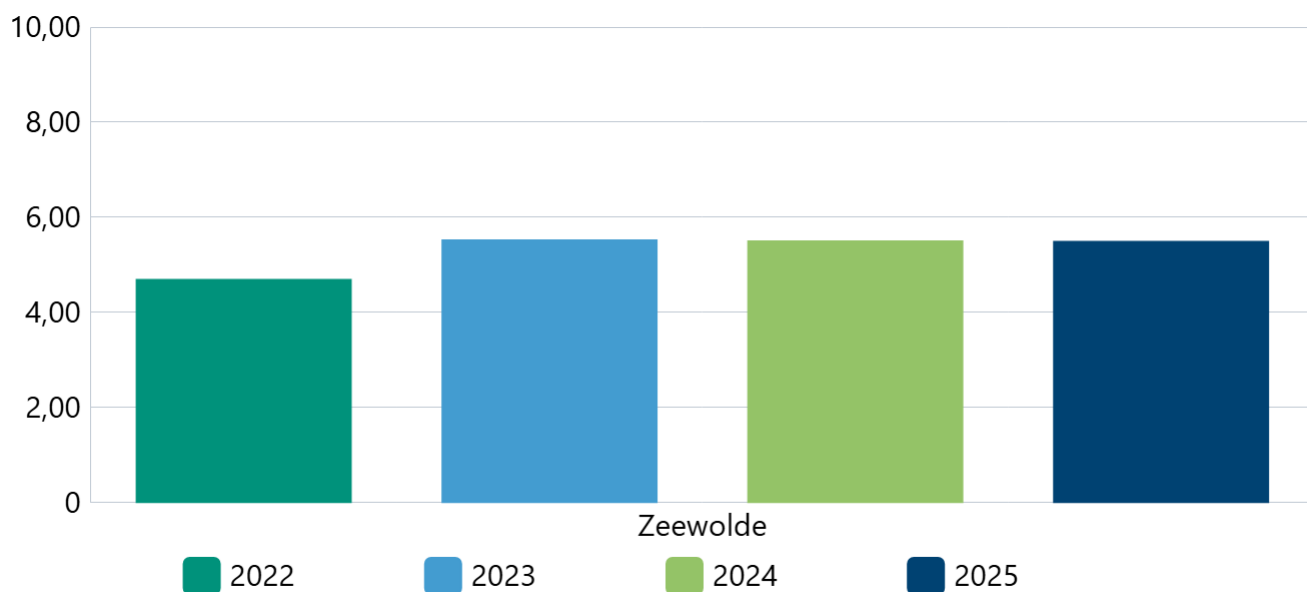
Beleidsindicatoren

Formatie, fte per 1.000 inwoners

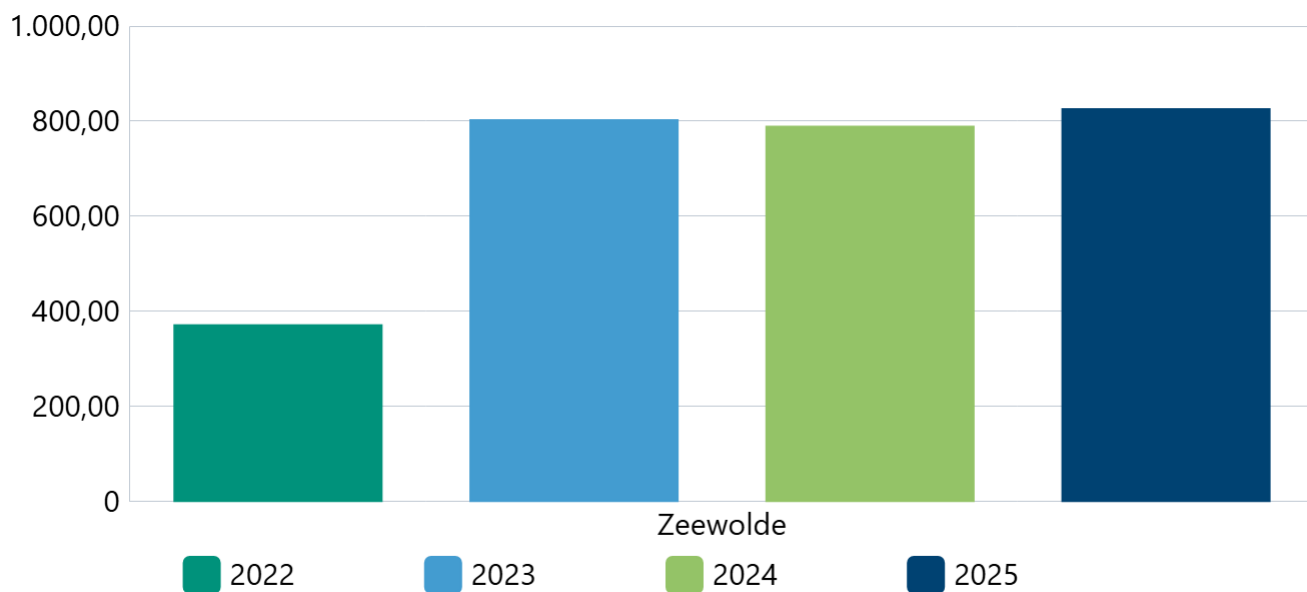
Bron: eigen gemeente

Bezetting, fte per 1.000 inwoners

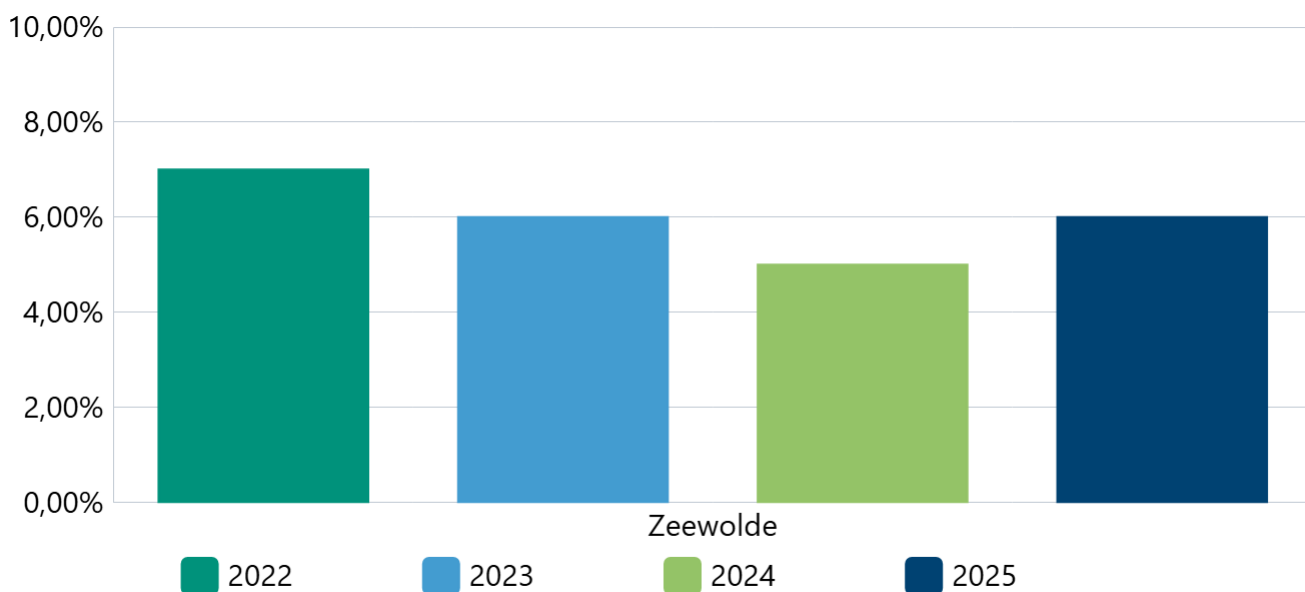
Bron: eigen gemeente

Apparaatskosten per inwoner

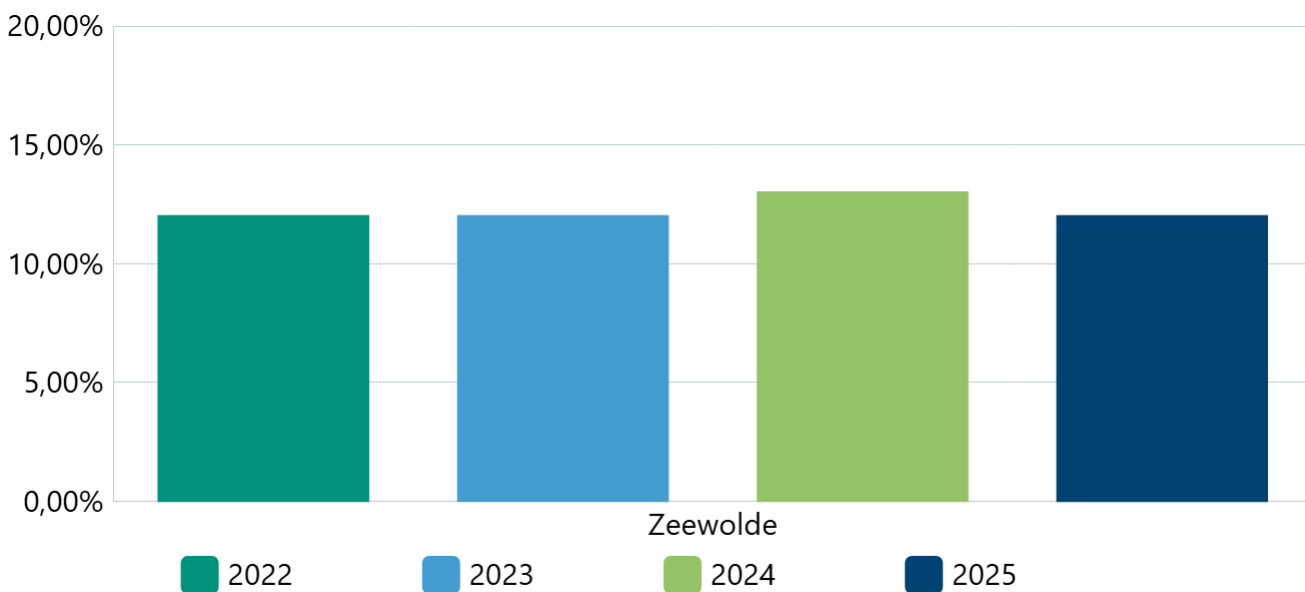
Bron: eigen gemeente. De apparaatskosten zijn vanaf 2023 herrekend, in tegenstelling tot de jaren t/m 2022 worden nu ook de PIOFACH taken die ondergebracht zijn bij Meerinzicht betrokken.

Externe inhuur, kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur

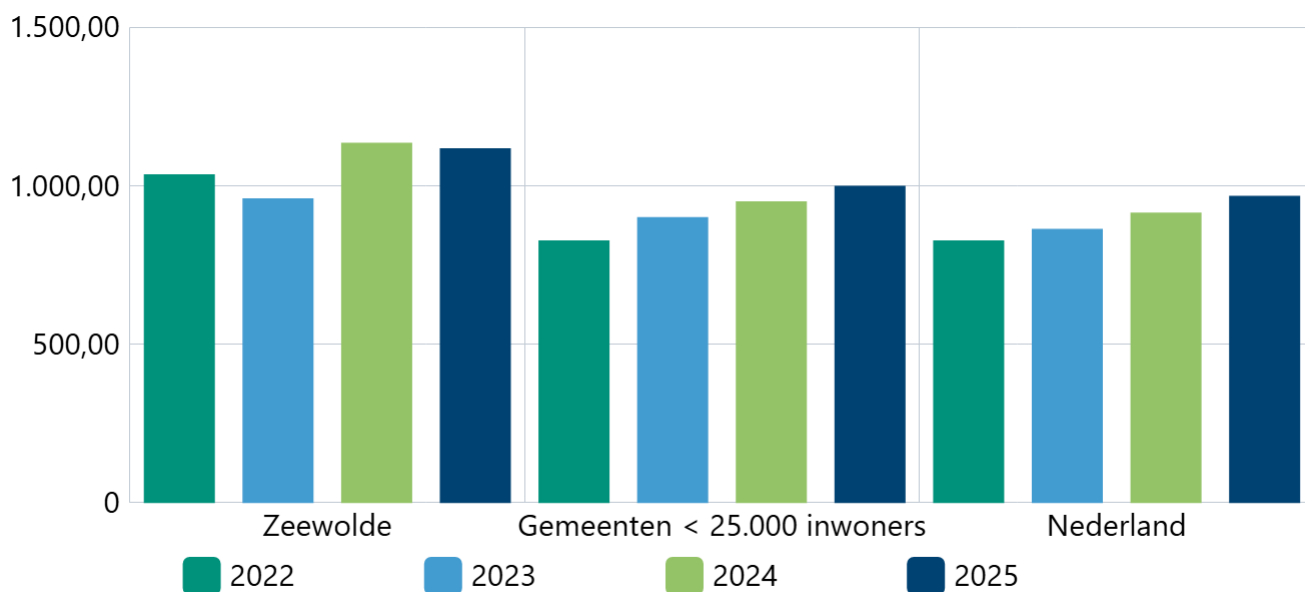
Bron: eigen gemeente

Overhead, % van de totale lasten

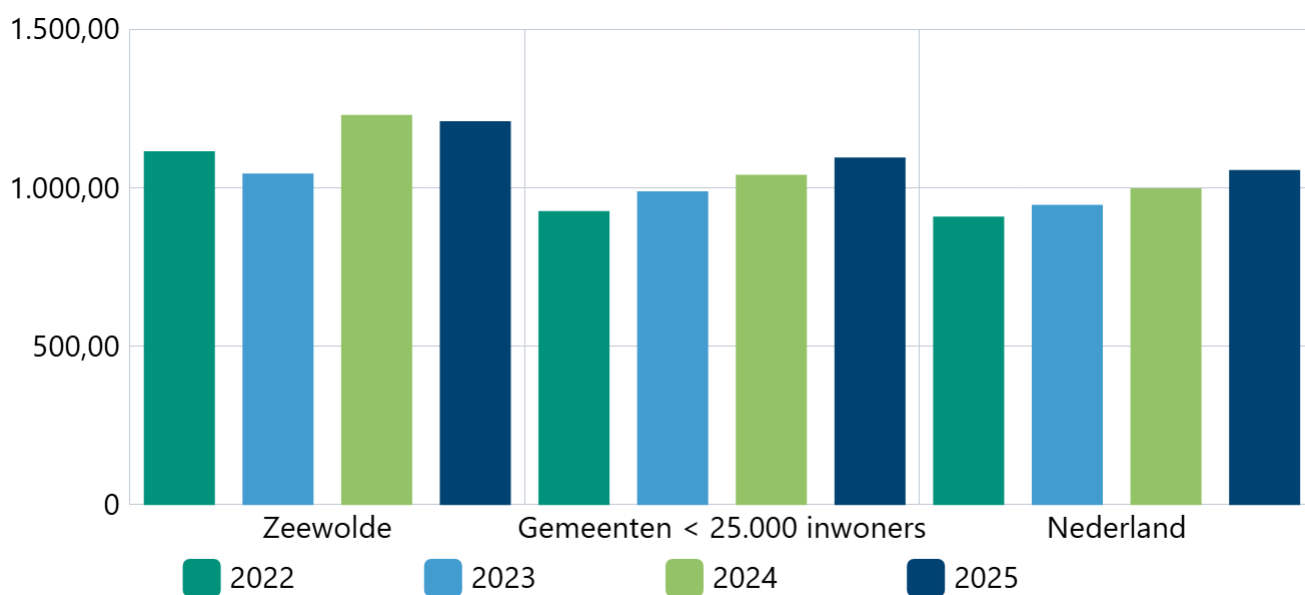
Bron: eigen gemeente

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

Bron: waarstaatjegemeente.nl dd. 11-05-2026

Gemeentelijke woonlasten, meerpersoonshuishouden

Bron: waarstaatjegemeente.nl dd. 11-05-2026

Wat heeft het gekost?

Deze tabel geeft het saldo op programma 0 weer. Het resultaat (TV 0.11) vindt u terug in het cirkeldiagram op het beginscherm

-/- is voordeel

Om de kosten per programma overzichtelijker te presenteren zijn vanaf 2025 de reserves aan een programma gekoppeld. Door deze koppeling zijn in onderstaande tabel presentatieverschillen ontstaan ten opzichte van de definitieve jaarrekening 2024. Dit betreft bij de stortingen een bedrag van € 1.049.000,- en bij de onttrekkingen € 47.000,-.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Lasten					
TV01 TV01 Bestuur	2.404	1.938	2.002	2.990	988
TV02 TV02 Burgerzaken	1.018	1.037	1.219	1.103	-116
TV03 TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	2.499	892	627	408	-219
TV04 TV04 Overhead	15.074	12.766	15.519	14.062	-1.458
TV05 TV05 Treasury	-19	6	3	-13	-16
TV061 TV061 OZB woningen	237	193	205	307	102
TV08 TV08 Overige baten en lasten	0	2.395	352	0	-352
TV09 TV09 Vennootschapsbelastingen (VpB)	845	459	1.730	1.730	0
Totaal Lasten	22.058	19.686	21.657	20.587	-1.071
Baten					
TV01 TV01 Bestuur	0	0	0	-219	-219
TV02 TV02 Burgerzaken	-513	-507	-525	-502	22
TV03 TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	-2.832	-314	-659	-662	-4
TV04 TV04 Overhead	-556	-75	-469	-417	52
TV05 TV05 Treasury	-1.118	-809	-1.001	-1.017	-16
TV061 TV061 OZB woningen	-6.089	-6.072	-6.044	-6.077	-32
TV062 TV062 OZB niet-woningen	-5.216	-5.774	-5.905	-5.861	45
TV07 TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. Gemeentef.	-44.875	-42.428	-48.252	-48.226	26
TV08 TV08 Overige baten en lasten	0	-947	0	0	0
Totaal Baten	-61.198	-56.927	-62.855	-62.980	-125
Gerealiseerd saldo van baten en lasten voor bestemming van reserves	-39.140	-37.241	-41.198	-42.394	-1.196
Stortingen					
TV010 TV010 Mutaties reserves	2.988	269	24.858	23.725	-1.133
Totaal Stortingen	2.988	269	24.858	23.725	-1.133
Onttrekkingen					
TV010 TV010 Mutaties reserves	-6.415	-1.794	-10.940	-7.080	3.860
Totaal Onttrekkingen	-6.415	-1.794	-10.940	-7.080	3.860
Saldo van werkelijke stortingen en onttrekkingen aan reserves	-3.427	-1.526	13.918	16.645	2.727
Programma 0 Zeewolde bestuurt - Totaal	-42.567	-38.767	-27.280	-25.748	1.532

Financiële analyse

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Resultaat 2025
TV01	TV01 Bestuur	2.002	2.771	769
TV02	TV02 Burgerzaken	694	601	-93
TV03	TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	-31	-254	-223
TV04	TV04 Overhead	15.050	13.644	-1.406
TV05	TV05 Treasury	-999	-1.030	-31
TV061	TV061 OZB woningen	-5.840	-5.769	70
TV062	TV062 OZB niet-woningen	-5.905	-5.861	45
TV07	TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. Gemeentef.	-48.252	-48.226	26
TV08	TV08 Overige baten en lasten	352	0	-352
TV09	TV09 Vennootschapsbelastingen (VpB)	1.730	1.730	0
Gerealiseerd saldo van baten en lasten voor bestemming van reserves		-41.198	-42.394	-1.196
TV010	TV010 Mutaties reserves	13.918	16.645	2.727
Saldo van werkelijke stortingen en onttrekkingen aan reserves		13.918	16.645	2.727
Programma 0 Zeewolde bestuurt - Totaal		-27.280	-25.748	1.532

Toelichting op de financiële analyse

Dit programma heeft een nadelig saldo van € 1.532.000,- ten opzichte van de begroting 2025 (na wijzigingen).

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de taakvelden waarvan de realisatie 2025 meer dan € 50.000,- afwijkt van het begrotingssaldo 2025 na wijziging.

TV01 Bestuur (€ 769.000,- nadelig)

Het saldo van dit taakveld bestaat uit de volgende onderdelen:

- Voorziening Pensioenen (voormalig) wethouders (€ 912.000,- nadelig). Tot nu toe vallen de pensioenen voor de (voormalig) wethouders onder de Appa (Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers). In dit systeem bouwen zij pensioen op bij de gemeente zelf. De gemeente moet hiervoor een voorziening vormen, maar draagt geen premie af aan een fonds. Jaarlijks wordt de hoogte van de voorziening berekend aan de hand van gegevens per 31 december, waarbij rekening wordt gehouden met de voorgeschreven rekenrente en mutaties in het personeelsbestand. Met de komst van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) is besloten om ook politieke ambtsdragers onder te brengen bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De streefdatum voor de collectieve overdracht van de opgebouwde pensioenaanspraken naar het ABP is 1 januari 2028. Bij de Jaarstukken 2025 is € 912.000,- aan de voorziening toegevoegd, waarmee de voorziening op dit moment toereikend is voor toekomstige verplichtingen en overdracht aan het ABP;
- Voorziening Wachtgeld college van burgemeester en wethouders (€ 219.000,- voordelig). Op basis van de geactualiseerde gegevens per 31 december 2025 is per saldo € 219.000,- vrijgevallen uit de voorziening Wachtgeld, rekening houdend met de huidige arbeidsbetrekkingen van de voormalig burgemeester en wethouders. Het saldo is hiermee op het vereiste niveau op basis van de huidige omstandigheden;
- Bij het onderdeel College van burgemeester en wethouders is een eenmalig nadeel van € 78.000,- opgetreden, wat veroorzaakt is door een onjuiste begrotingswijziging bij de 3e kwartaalrapportage 2025;
- Op dit taakveld komen er nog overige verschillen voor van € 2.000,- voordelig.

TV02 Burgerzaken (€ 93.000,- voordelig)

Het saldo van dit taakveld bestaat uit de volgende onderdelen:

- Voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen op 29 oktober 2025 zijn extra kosten gemaakt. Deze worden gedekt vanuit de Algemene uitkering van het Rijk conform de Septembercirculaire 2025. De werkelijke kosten vallen lager uit. Dit resulteert incidenteel in een voordelig effect van € 62.000,-;

- Het aantal naturalisaties is in de werkelijkheid hoger dan verwacht. Hierdoor vallen de legesinkomsten hoger uit. Dit resulteert eenmalig in een voordelig effect van € 12.000,-;
- Op dit taakveld komen er nog overige verschillen voor van € 19.000,- voordelig.

TV03 Beheer overige gebouwen en gronden (€ 223.000,- voordelig)

Het saldo van dit taakveld bestaat uit de volgende onderdelen:

- Bij het vaststellen van het Meerjarenonderhoudsplan gebouwen (MJOP) in 2024 heeft de gemeenteraad € 60.000,- beschikbaar gesteld voor noodzakelijk onderhoud aan het verenigingsgebouw van de Scouting. Deze werkzaamheden hebben de nodige vertraging opgelopen door bijzonderheden in het pand in het kader van brandveiligheid. Dit is in 2025 afgestemd met de brandweer en de uitvoering zal in 2026 plaatsvinden. Dit resulteert in een voordelig effect van € 60.000,-. De dekking hiervan is afkomstig uit de Algemene reserve. De reserve is gekoppeld aan taakveld 0.10 Mutaties Reserves. Per saldo heeft dit een budgettair neutraal effect. Voorgesteld wordt om het volledige bedrag over te hevelen naar 2026;
- Wat betreft het klein onderhoud is er een incidenteel voordeel van € 55.000,- op de locatie van de Gedempte Gracht. Dit is ontstaan vanwege lopend overleg wie voor welke kosten verantwoordelijk is. Hier wordt naar verwachting in 2026 overeenstemming over gesloten. Daarnaast heeft sportcomplex Het Bakken op het klein onderhoud een incidenteel voordeel van € 40.000,-. Dat komt voornamelijk omdat er in 2025 veel groot onderhoud uitgevoerd is. In 2026 zullen klein en groot onderhoud meer in balans zijn;
- Op het gebouw aan de Kortsteel zijn de energielasten € 31.000,- lager uitgevallen dan begroot. Dit komt omdat het pand minder gebruikt wordt dan dat oorspronkelijk verwacht werd. In 2026 zal het budget aangepast worden op basis van het actuele gebruik;
- In de afwikkeling van de grondverkopen aan de Strandweg en het Kluunpad is er in de exploitatie per saldo een incidenteel voordelig effect ontstaan van € 27.000,-;
- Op dit taakveld komen er nog overige verschillen voor van € 10.000,- voordelig.

TV04 Overhead (€ 1.406.000,- voordelig)

Het saldo van dit taakveld bestaat uit de volgende onderdelen:

- De eindafrekening 2025 van het onderdeel Meerinzicht Bedrijfsvoering leidt tot een voordeel van € 233.000,-;
- Bij de 3e kwartaalrapportage 2025 is een deel van de financiële ruimte in de salarislasten behouden voor eventuele onvoorziene personele mutaties in het restant van het jaar. De onbenutte ruimte van € 213.000,- aan het einde van het jaar valt incidenteel vrij in het resultaat 2025;
- Binnen team Maatschappelijke Ontwikkeling en Ondersteuning is op inhuur een voordeel ontstaan van € 182.000,-. Een deel van het ingehuurd personeel is ingezet op de taken binnen de Brede SPUK/GALA projecten. Voor deze kosten krijgen we via de bijbehorende specifieke uitkering dekking, wat resulteert in een voordeel van € 47.000,-. Op inhuur voor onderzoek en advies is een voordeel van € 96.000,- ontstaan, omdat middelen die bestemd waren voor de doorontwikkeling en training binnen het team niet volledig zijn ingezet. Dit geldt ook voor studie- en opleidingskosten. Hier is een voordeel van € 39.000,- ontstaan. Ook hier is het beschikbare budget voor de doorontwikkeling van het team niet volledig ingezet. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 151.000,- over te hevelen naar 2026;
- Op de resterende budgetten voor trainees en het generatiepact is geen aanspraak gedaan. Een bedrag van € 127.000,- valt incidenteel vrij in het resultaat 2025;
- Bij het team Wonen en Economie is er een voordeel gepresenteerd van € 113.000,- op het inhuurbudget. Dit komt voor € 65.000,- omdat een persoon in de begroting opgenomen was, waarvan de werkzaamheden toe te rekenen waren aan de komst van de kazerne. Het voordeel op dit taakveld heeft samen met het nadeel op taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening een budgettair neutraal effect. De resterende € 48.000,- komt door een per abuis dubbel geraamde dekking voor gebouwbeheer. Dit staat structureel in de begroting en zal bij correctie in 2026 een structureel resultaat opleveren. Naast het voordeel op het inhuurbudget heeft het team € 10.000,- meer aan inkomsten ontvangen van het UWV vanwege het ouderschapsverlof van diverse medewerkers;

- In het kader van de Strategische Agenda Flevoland is een voordeel op dit taakveld ontstaan van € 77.000,-. Voor deze taak is jaarlijks € 30.000,- aan bijdrage aan de gemeente Almere geraamd. Zeewolde heeft de afgelopen jaren een aanzienlijke ambtelijke inzet aan dit regionale onderwerp geleverd. Hierdoor zijn er in 2025 geen werkelijke kosten geweest wat tot een voordeel van € 30.000,- leidt. Daarnaast zijn er in 2025 2 afrekeningen ontvangen van de gemeente Almere. Over de boekjaren 2023 en 2024 is de afrekening € 10.000,- voordelig. Over 2025 is de afrekening € 37.000,- voordelig. Per saldo een voordeel van € 77.000,-;
- Bij de Decemercirculaire 2023 is € 78.000,- ter beschikking gesteld voor een Gebiedsgerichte provinciale aanpak. Dit bedrag is gekoppeld aan de Gebiedsagenda Ermelo, Harderwijk, Putten en Zeewolde. Bij de Jaarstukken 2024 is besloten om het resterende budget van € 73.000,- over te hevelen naar 2025. De reguliere budgetten voor de Gebiedsagenda bleken in 2025 afdoende te zijn. Het bedrag van € 73.000,- valt nu in het resultaat 2025;
- In 2022 heeft het college besloten om € 50.000 beschikbaar te houden voor trainingen en opleidingen in het kader van het Programma Dienstverlening. Het college heeft, in overleg met de Ondernemingsraad, besloten om het resterende bedrag in een jaar beschikbaar te houden. Voorgesteld wordt om het bedrag van € 50.000,- over te hevelen naar 2026;
- Bij het team Beheer openbare ruimte is er een voordeel van € 45.000,- ontstaan. € 21.000,- hiervan is te verklaren door onbenut inhuurbudget. Het team heeft € 14.000,- meer aan inkomsten ontvangen van het UWV vanwege het ouderschapsverlof van diverse medewerkers. Daarnaast is er € 10.000,- minder uitgegeven aan studie- en opleidingskosten. Volgend jaar wordt hier niet zo'n groot voordeel verwacht aangezien er nieuwe medewerkers zullen beginnen binnen de afdeling;
- Bij het team Directie en Ondersteuning is een voordeel van € 31.000,- ontstaan. Hiervan is € 12.000,- niet ingezet voor Voorlichting wegens uitgestelde activiteiten. Daarnaast is € 19.000,- van het budget voor wijkwethouderschap niet besteed. Dit budget is eenmalig beschikbaar, en 2025 is het laatste jaar waarin het budget binnen het huidige collegeprogramma kan worden ingezet;
- In het gemeentehuis is er door lagere energieprijzen minder uitgegeven aan energie dan de voorgaande jaren. Dit resulteert in een voordelig effect van € 29.000,-. Daarnaast is er op het klein onderhoud € 20.000,- minder uitgegeven. Gezien de komende verbouwing van het gemeentehuis wordt op dit moment alleen het hoognodige uitgevoerd;
- Op dit taakveld komen er nog overige verschillen voor van € 203.000,- voordelig.

TV061 OZB Woningen (€ 70.000,- nadelig)

In 2025 zijn vorderingen als oninbaar afgeboekt (€ 34.000,- nadeel). Daarnaast is de stand van de belastingdebiteuren en de voorziening dubieuze debiteuren bijgesteld (€ 28.000,- nadeel). De opbrengsten OZB woningen zijn in 2025 iets lager dan geraamd (€ 8.000,- nadeel).

TV08 Overige baten en lasten (€ 352.000,- voordelig)

Stelposten dienen als dekkingsmiddel voor lasten en baten die worden verwacht, maar waarvan het nog onduidelijk is binnen welk taakveld die zullen vallen. Bij de 3e kwartaalrapportage 2025 is een bedrag van € 282.000,- op stelposten beschikbaar gehouden voor eventuele nadelen in 2025. Hierop is geen aanspraak gemaakt, waardoor dit bedrag vrijvalt in het rekeningsaldo 2025.

Daarnaast wordt voorgesteld om het resterende bedrag van € 70.000,- op de stelpost Loonmutaties over te hevelen naar 2026. Hierbij is het de verwachting dat deze stelpost alsnog nodig is om afrekeningen van personeelskosten in 2026 te kunnen dekken.

Programma 0 Mutatie reserves (€ 2.727.000,- nadelig)

Algemene reserve (€ 344.000,- voordelig)

Conform de vastgestelde nota Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG) 2025 wordt de bestemmingsreserve Bedrijfsrisico Grondbedrijf bij de Jaarrekening 2025 opgeheven. In de begroting werd voor deze bestemmingsreserve rekening gehouden met een restantbedrag van ca. € 1.145.000,- dat via de exploitatie zou worden gedoteerd aan de Algemene Reserve. In werkelijkheid is het restantbedrag ca. € 801.000,-. Een dotatie aan een reserve wordt binnen de exploitatie als last geboekt. Doordat nu een lager bedrag aan de Algemene reserve wordt gedoteerd, ontstaat er in de exploitatie een voordeel. Tegenover dit voordeel staat een nadeel bij de onttrekking uit de bestemmingsreserve Bedrijfsrisico Grondbedrijf. Per saldo heeft dit een budgettair neutraal effect.

Algemene reserve (€ 2.713.000,- nadelig)

Voor de volgende posten wordt voorgesteld om deze over te hevelen naar 2026:

- € 406.900,- Realisatie Lanterstrand, koppeling met taakveld 5.7;
- € 201.700,- Recycleplan 2025-2030, koppeling met taakveld 7.3;
- € 115.000,- Verbetering uitstraling en toegankelijkheid Algemene Begraafplaats, koppeling met taakveld 7.5;
- € 113.000,- Veiligheid buitengebied 2026-2028, koppeling met taakveld 1.2;
- € 103.000,- Implementatie en communicatie van het recycletarief, koppeling met taakveld 7.3;
- € 66.000,- Cameratoezicht centrum Zeewolde, koppeling met taakveld 1.2;
- € 60.100,- Afronding project centrumcarré, koppeling met taakveld 2.1;
- € 60.000,- Noodzakelijk onderhoud verenigingsgebouw de Scouting, koppeling met taakveld 0.3;
- € 58.100,- Uitvoering opgave agrarisch buitengebied, koppeling met taakveld 3.1;
- € 50.000,- De Basement, uitvoering motie jongerencentrum, koppeling met taakveld 6.1;
- € 50.000,- Uitvoering motie Flexclusief, koppeling met taakveld 6.71;
- € 50.000,- Potten- en Pannenfonds, koppeling met taakveld 7.4;
- € 47.600,- Huisvestingsonderzoek Integraal Huisvestingsplan (IHP), koppeling met taakveld 4.2;
- € 38.700,- Ontwikkeling Brede Toegang, koppeling met taakveld 0.4;
- € 10.200,- Ontwikkeling volkshuisvestingsprogramma, koppeling met taakveld 8.3;
- € 8.300,- Informatiecampagne buitengebied, koppeling met taakveld 1.2;

De volgende bedragen vallen vrij:

- € 968.000,- Routekaart ontwikkelgebieden woningbouw, koppeling met taakveld 8.3;
- € 116.400,- Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, koppeling met taakveld 8.3;
- € 110.000,- Visie toekomstbestendig bedrijfsleven en nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, koppeling met taakveld 8.3;
- € 60.000,- Kwartiermaken opgavegericht werken, koppeling met taakveld 0.8;
- € 20.000,- Wijkwethouders, koppeling met taakveld 0.4.

BR Gemeentelijke gebouwen (€ 130.000,- voordelig)

€ 130.000,- was de oude dotatie van de bestemmingsreserve gebouwen. Bij de meest recente actualisatie van het MJOP is er voor gekozen om deze dotatie er uit te halen. Deze boeking is budgettair neutraal en zit zowel in de toevoegingen reserves als de onttrekkingen reserves.

BR Gemeentelijke gebouwen (€ 787.000,- nadelig)

In 2025 zijn er de nodige kredieten afgesloten die niet besteed zijn. Dat betreft € 419.000,- vanuit 2024 en € 238.000,- vanuit 2025. In 2026 zullen de krediet beoordeeld en waar nodig worden deze opnieuw aangevraagd.

€ 130.000,- was de oude dotatie van de bestemmingsreserve gebouwen. Bij de meest recente actualisatie van het MJOP is er voor gekozen om deze dotatie er uit te halen. Deze boeking is budgettair neutraal en zit zowel in de toevoegingen reserves als de onttrekkingen reserves.

BR Kapitaallasten (€ 658.000,- voordelig)

In 2025 zijn de nodige kredieten voor gemeentelijke gebouwen afgesloten waarop minder of niks uitgegeven is. Dit betreft € 419.000,- aan kredieten vanuit 2024 en € 239.000,- vanuit 2025. Dit komt mede door een vernieuwde samenwerking tussen MIZ gebouwenbeheer en de aannemers. Er zal in de toekomst kritischer gekeken worden naar welke kredieten aangevraagd worden en de opdrachten worden daaraan gekoppeld. Voordelen als deze zullen in de toekomst daarom niet meer verwacht worden.

BR Bedrijfsrisico Grondbedrijf (€ 344.000,- nadelig)

Conform de vastgestelde nota Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG) 2025 wordt de bestemmingsreserve Bedrijfsrisico Grondbedrijf bij de Jaarrekening 2025 opgeheven. In de begroting werd voor deze bestemmingsreserve rekening gehouden met een restantbedrag van ca. € 1.145.000,- dat via de exploitatie zou worden gedoteerd aan de Algemene Reserve. In werkelijkheid is het restantbedrag ca. € 801.000,-. Een onttrekking uit een reserve wordt binnen de exploitatie als baat geboekt. Doordat nu een lager bedrag uit de bestemmingsreserve Bedrijfsrisico Grondbedrijf wordt onttrokken, ontstaat er in de exploitatie een nadeel. Tegenover dit nadeel staat een voordeel bij de dotatie aan de Algemene reserve. Per saldo heeft dit een budgettair neutraal effect.

Daarnaast zijn er nog overige verschillen op de mutatie reserves op dit programma van € 15.000,- nadelig.

Toevoegingen en onttrekkingen reserves	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil
Toevoegingen reserves			
Algemene Reserve	22.916	22.572	-344
BR Gemeentelijke gebouwen	332	202	-130
BR Kapitaallasten	1.610	952	-658
Subtotaal toevoegingen reserves	24.858	23.726	-1.133
Onttrekkingen reserves			
Algemene Reserve	-4.612	-1.899	2.713
BR Archiefwerkzaamheden MIZ	-40	-25	15
BR Gemeentelijke gebouwen	-1.543	-756	787
BR Kapitaallasten	-71	-71	0
BR Bedrijfsrisico Grondbedrijf	-2.875	-2.531	344
BR Opvang vluchtelingen	-1.771	-1.771	0
BR Duurzaamheidskompas 2030	-27	-27	0
Subtotaal onttrekkingen reserves	-10.940	-7.081	3.860
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	13.918	16.645	2.727

